

POROČILO S SLUŽBENE POTI:

Udeležba na konferenci *Opremljamo odrasle za 21. stoletje – Združujemo sile za izboljšanje zmožnosti in kompetenc*

I. IME IN PRIIMEK

mag. Zvonka Pangerc Pahernik

II. KRAJ, DRŽAVA IN TRAJANJE

Vilna, Litva, 8. do 10. december 2013

III. ORGANIZATOR(JA)

Direktorat za izobraževanje in kulturo (DG EAC, Enota za poklicno izobraževanje in izobraževanje odraslih, B3) pri Evropski komisiji, Unescov inštitutu za vseživljenjsko učenje (UIL) iz Hamburga ter litvansko Ministrstvo za izobraževanje in raziskovanje

IV. KRATEK OPIS

Nacionalni koordinatorji za uresničevanje prenovljenega Evropskega programa za učenje odraslih 2012–2014 smo bili od Evropske komisije povabljeni, da kot del svoji obveznosti sodelujemo na mednarodni konferenci v Vilni. Dogodek z naslovom *Opremljamo odrasle za 21. stoletje – Združujemo sile za izboljšanje zmožnosti in kompetenc* so soorganizirali trije partnerji: najmočnejša akterja na mednarodnem področju izobraževanja odraslih – Direktorat za izobraževanje in kulturo (DG EAC), Enota za poklicno izobraževanje in izobraževanje odraslih na evropski ravni in Unescov inštitut za vseživljenjsko učenje (UIL) na svetovni ravni, ter resorni predstavniki litvanskega predsedovanja Svetu EU. V ospredju predstavitev in razprav so bili:

- uradna objava ter predstavitev spoznanj Unescovega [Globalnega poročila o učenju in izobraževanju odraslih: Premislek o pismenosti](#) (GRALE II), pri tem so sodelovali Evropsko združenje za izobraževanje odraslih (EAEA), Mednarodno združenje za izobraževanje odraslih (ICAE) ter Unescov inštitutu za vseživljenjsko učenje (UIL);
- [predstavitev nekaterih rezultatov raziskave o zmožnostih odraslih](#) (PIAAC) s poudarkom na dosežkih evropskih držav; poročala je Ji Eun Chung iz OECD;
- pogled Evropske komisije na izzive izobraževanje odraslih (IO v Evropi) in odzive nanje; predstavila jih je Dana Bachmann, vodja omenjene enote pri DG EAC.

Iz Slovenije smo se dogodka udeležile mag. Andreja Lenc iz CMEPIUS-a, Ema Perme iz MIZŠ in Zvonka Pangerc Pahernik iz ACS. Zadnji dve sva bili povabljeni, da v prvi delovni skupini predstaviva sistemsko urejanje programov in usposabljanje učiteljev ter implementacijo posebnih programov za odrasle, ki jih izvajamo v lokalnih okoljih in na podeželju v Sloveniji. Praksa v vseh delovnih skupinah konference je bila predstavitev do treh primerov iz držav članic: slovenski je bil predstavljen skupaj z irskim (s poudarkom na spremljanju in analizi vključevanja ljudi v programe razvoja temeljnih zmožnosti) in francoskim (s poudarkom na predstavitvi nacionalne kampanje za učenje).

V prvem delu slovenske predstavitve je Ema Perme govorila o sistemski ureditvi področja pismenosti (zakonskih predpisih, pogojih izobraževanja učiteljev ter dodatnem usposabljanju učiteljev, mentorjev in mediatorjev za posebne programe za odrasle), v drugem delu pa sem avtorica poročila izhajala iz konteksta projekta Uresničevanje prenovljenega Evropskega programa za učenje odraslih 2012–2014 v Sloveniji. Na kratko sem omenila prvo skupino dejavnosti, poimenovano Parada učenja, nato pa se osredotočila na prikaz videa [Stkane zgodbe. Podeželje kot priložnost za razvoj pismenosti in temeljnih zmožnosti](#). Koncept in model tovrstnega spodbujanja zavesti o pomenu učenja in pridobivanja temeljnih zmožnosti sta med udeleženci požela aplavz.

Celotna slovenska predstavitev (sistema in promocijskih aktivnosti) je bila s strani udeležencev ovrednotena kot dobro izhodišče za nadaljnjo razpravo in oblikovanje poudarkov oziroma zaključkov dela v tej delovni skupini.

V drugih treh delavnicah so udeleženci – bilo nas je prek 200 – spoznali primere dobre prakse in razpravljali o širših družbenih in državljanskih učinkih večje udeležbe v IO, kakovosti, učinkovitosti in enakopravnosti kot temeljih za financiranje IO ter o partnerstvih, sodelovanju in usklajevanju v IO.

V nadaljevanju povzemam priporočila delovnih skupin, ki so našteje teme obravnavale ter predlagale ukrepe in njihove nosilce:

1. Pospeševanje pismenosti in ključnih sposobnosti: potrebno je delovati na vseh ravneh (krajevni, regionalni, državni, evropski) in se prilagajati kontekstu posameznega okolja, še zlasti potrebam nizko izobraženih; ključna sta stalno usposabljanje izobraževalcev in vključitev učečih se v motivacijske kampanje; v čim večji meri je treba uporabljati sodobno tehnologijo, vendar je treba uporabnike za to motivirati in usposabljati; izobraževanje odraslih naj postane kultura bivanja, ki ljudi združuje.
2. Širši družbeni in državljanski učinki večje udeležbe v IO: podatki o IO niso zadostni niti neposredno povezani z dolgoročnimi učinki, več raziskovanja je treba usmeriti v potrebe (ne)vključenih v IO; ponudba izvajalcev bi morala biti prožnejša in bolj prilagojena potrebam učečih se; oboji bi morali več komunicirati, učeči se bi se lahko združevali v zveze, ki bi bolj sistematično širile njihov glas.
3. Kakovost, učinkovitost in enakopravnost kot temelji za financiranje IO: v tej skupini so predstavili končni poročili obeh tematskih skupin o kakovosti in financiranju ter študiji na obe temi; v razpravi so se posvetili načelu enakosti, ki ga je potrebno vključiti v ponudbo programov in storitev ter mehanizme, ki spodbujajo vključujoča partnerstva in povečujejo prepoznavnost pridobljenega znanja.
4. Partnerstva, sodelovanje in usklajevanje: potrebno je zagotavljati medsektorsko usklajevanje in sodelovanje; v večji meri je treba vključiti in usposobiti civilno družbo in socialne partnerje ter jih imenovati v strokovna in politična telesa; zagotoviti je treba enakopravno obravnavo IO v primerjavi s poklicnim in visokošolskim izobraževanjem.

Zaključni razpravljavci so izhajali iz priporočil vseh štirih delovnih skupin ter s pomočjo avditorija zasnovali akcijski načrt na ravni Evrope, posameznih držav pa tudi regij in lokalnih skupnosti. Obljubili so, da bodo začrtane dejavnosti potekale v podobni sinergiji obeh ključnih partnerjev (Evropske komisije in UIL) kot konferenca, saj to omogoča prihranek že tako omejenih virov, po drugi plati pa zaradi združenih moči lahko upamo na večji prodor izobraževanja odraslih v politiki in praksi.

Prispevki in priporočila so objavljena na [konferenčni spletni strani](#).

Poročilo pripravila:

mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si)
Andragoški center Slovenije

16. december 2013